

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Heilig Hart van Maria-Instituut te SCHILDE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs		
Instellingsnummer	31351		
Instelling	Heilig Hart van Maria-Instituut		
Directeur	Jef VERHEYEN		
Adres	Oudaen 72 - 2970 SCHILDE		
Telefoon	03-658.12.62		
Fax	03-658.12.63		
E-mail	secretariaat@hhvm.be		
Website	http://www.hhvm.be		
Bestuur van de instelling	VZW KOR Schilde		
Adres	Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3		
Scholengemeenschap	SGKSO Voorkempen		
Adres	Turnhoutsebaan 430 A - 2110 WIJNEGEM		
CLB	Vrij CLB Voor - en Noorderkempen		
Adres	De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT		
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-02-2015, 03-02-2015, 04-02-2015, 05-02-2015, 06-02-2015		
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06-02-2015		
Datum bespreking verslag met de instelling	19-03-2015		
Samenstelling inspectieteam			
Inspecteur-verslaggever	Walter VAN DEN BRANDT		
Teamleden	Lieve CLAES, Jurgen HUS, Ingrid VAN CAUTER, Chris VAN WOENSEL		

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	7
3.1.1.2 Biologie, chemie en fysica in tso tweede en derde graad Techniek-wetenschappen (leerplan D/2012/7841/085, D/2012/7841/086, D/2012/7841/089 en D/2006/0279/049).....	8
3.1.1.3 Expressie, huishoudkunde en opvoedkunde in tso tweede en derde graad Sociale en Technische Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/080 en D/2011/741/038).....	10
3.1.1.4 Frans in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso Kantoor en Restaurant en keuken (leerplan D/2010/7841/099 en D/2010/7841/018)	13
3.1.1.5 Hotel en voeding in bso derde graad Grootkeuken (leerplan D/2012/7841/029).....	15
3.1.1.6 Hotel en voeding in bso derde graad Gemeenschapsrestaurantie (leerplan D/2002/7841/036)	17
3.1.1.7 Techniek in de eerste graad A-stroom en eerste leerjaar B (leerplan D/2010/7841/017 en D/2010/7841/020)	19
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	21
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	23
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Evaluatiepraktijk.....	24
4.2 Leerbegeleiding	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	30
6.1 Wat doet de school goed?.....	30
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Heilig Hart van Maria-instituut is een middelgrote school, gelegen in de groene omgeving van 's Gravenwezel, een deelgemeente van Schilde. Het maakt deel uit van de scholengemeenschap 'SGKSO Voorkempen' die bijna 3400 leerlingen telt en uit zeven scholen bestaat.

De school biedt in de eerste graad een A- en B-stroom aan en in de tweede en derde graad bso en/of tso-studierichtingen uit de studiegebieden Chemie (tso), Handel (bso), Personenzorg (bso en tso) en Voeding (bso). Kenmerkend voor de school zijn de sociale bewogenheid en het zorgzame karakter, eigenschappen die ze al meedraagt sinds haar ontstaan in 1828. In haar opvoedingsproject is een degelijke leerlingenbegeleiding dan ook een belangrijk speerpunt. Van de leerlingenbegeleiding werd tijdens de doorlichting de leerbegeleiding nader onderzocht. Sterk daarin zijn de ondersteuningsmaatregelen die ze aan de leerlingen aanbiedt. De school zet die doelgericht in, maar een degelijk overzicht en de analyse van de effecten van deze maatregelen op de leerprestaties van de leerlingen ontbreekt nog. De evaluatiepraktijk werd eveneens onderzocht, zowel op school- als op vakniveau. Op schoolniveau heeft het beleid hiervoor duidelijke doelen en verwachtingen vooropgesteld, maar die komen niet in alle vakken goed uit de verf. Grotendeels voldoet de evaluatiepraktijk in de meeste vakken wel, maar de gerichtheid van de vraagstelling op de leerplandoelstellingen kan nog veel verbeteren. Ook het gebruik van nieuwe evaluatievormen is nog weinig ingeburgerd.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert, dat ze ondanks enkele werkpunten de nodige aandacht schenkt aan 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en dat ze de vakoverschrijdende eindtermen voldoende nastreeft. Voor biologie, toegepaste biologie, chemie, toegepaste chemie, fysica en toegepaste fysica in de studierichting Techniek-wetenschappen is de leerplanrealisatie meer dan goed. Het is een sterk punt van de school. Voor de vakken hotel en voeding in de studierichting Gootkeuken en voor Frans in de B-stroom en in de studierichtingen Kantoor en verkoop en Restaurant en keuken voldoet de leerplanrealisatie eveneens. Om diverse redenen, waaronder materiële en infrastructurele, is dat echter niet het geval voor het vak techniek in de A-stroom en het eerste leerjaar B, voor de vakken expressie, huishoudkunde en opvoedkunde in de studierichting Sociale en Technische Wetenschappen en voor de vakken hotel en voeding in het specialisatiejaar Gemeenschapsrestaurant. Om ook voor deze vakken een gunstig advies te krijgen, moet de school eerst de tekorten wegwerken. Ze krijgt daarvoor drie schooljaren de tijd.

Bovenvermelde tekorten betekenen niet dat de school geen aandacht schenkt aan interne kwaliteitszorg. Integendeel, uit de doorlichting blijkt dat ze heel wat aspecten van haar werking onderzoekt en bijstuurt, in het bijzonder de belangrijke aandachtspunten van haar opvoedingsproject. Daardoor is ze er al goed in geslaagd om een positief leerklimaat en een participatief schoolklimaat te scheppen en te zorgen voor een goed welbevinden van de leerlingen. Alleen de manier waarop ze haar kwaliteit onderzoekt en bewaakt, is nog voor verbetering vatbaar. Zo gebeurt de kwaliteitsbewaking van de processen die een invloed hebben op de onderwijskwaliteit nog onvoldoende systematisch en volledig. De doelgerichtheid van deze processen is wel goed, maar aan een aantal hiervan ontbreekt het nog aan doeltreffendheid. De school beschikt echter over voldoende beleidsvoerend vermogen om dit bij te sturen alsook om de bovenvermelde vaktekorten weg te werken die aanleiding hebben gegeven tot het in de tijd beperkt gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	x
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 B	Frans, techniek	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	Frans	
Graad 1 Sociale en technische vorming	techniek	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	techniek	
Graad 2 BSO Kantoor	Frans	Frans
Graad 2 BSO Restaurant en keuken	Frans	
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	biologie, chemie, fysica	toegepaste biologie, toegepaste chemie, toegepaste fysica
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, huishoudkunde, opvoedkunde
Graad 3 BSO Gemeenschapsrestauratie		hotel, voeding
Graad 3 BSO Grootkeuken		hotel, voeding
Graad 3 TSO Techniek-wetenschappen		toegepaste biologie, toegepaste chemie, toegepaste fysica
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, huishoudkunde, opvoedkunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Doelgerichtheid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle leerlinggroepen. De school actualiseerde de visietekst naar aanleiding van de invoering van de nieuwe VOET. De vernieuwing van het opvoedingsproject, in 2014-2015 opgestart, zal aanleiding geven tot verdere verfijning van de visie. De VOET-werking kadert immers binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede zorg voor de leerlingen.

De operationele doelen richten zich vooral op het inventariseren, het vaststellen en wegwerken van eventuele hiaten. De school heeft formeel nog geen prioriteiten per leerlinggroep bepaald, maar doet dat wel in de praktijk via de organisatie van projecten per graad.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De school zorgt voor een draagvlak voor de VOET-werking door haar leraren doelmatig te ondersteunen. De school stimuleert de samenwerking over de vakken heen. Om de implementatie van de nieuwe VOET grondig voor te bereiden, werkte de school een inventarisatie en actualisatie van de bestaande projecten uit. In het schooljaar 2014-2015 sluiten de vakgroepen hierbij aan door de bijdrage van de verschillende vakken in kaart te brengen. Twee coördinatoren ondersteunen deze activiteiten en gaan met de leraren in gesprek over de toewijzing van specifieke vakoverschrijdende eindtermen aan specifieke projecten en vakinhouden.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd en dit heeft tot bijstellingen geleid. De coördinatorenraad evalueert alle activiteiten en/of projecten volgens de PDCA-kwaliteitscirkel (plan, do, check, act). Om de inspanningsverplichting meer volledig in kaart te brengen, is de inventarisatie zowel inhoudelijk als organisatorisch aangepast. Hiaten in het aanbod worden stapsgewijs ingevuld. De vak- en projectgroepen richten zich op de VOET die voor hen essentieel zijn. De expliciete aandacht voor de link tussen de eindtermen van de contexten en de stam is veeleer beperkt. Toch werkt de school impliciet aan vele eindtermen van de stam omdat het deel uitmaakt van de schoolcultuur. Uitzondering hierop vormt de sociale stage in het zesde leerjaar Sociale en technische wetenschappen die onderbouwd wordt met een zinvolle selectie van VOETen uit de stam en verschillende contexten.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsactiviteiten, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Deze hebben in de eerste plaats betrekking op de algemene aanpak van de VOET. In het schooljaar 2014-2015 is een extra coördinator voor de VOET aangesteld en worden de vakgroepen intensiever betrokken bij de VOET-werking.

Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Voor een aantal studierichtingen onder meer Personenzorg, Restaurant en Grootkeuken zijn de VOET betreffende voeding, gezondheid en hygiëne een onderdeel van de opleiding. Verder streeft de school deze eindtermen na vanuit een gevarieerd aanbod van zinvolle initiatieven. Via de sportdag en de projecten 'een gezonde geest in een gezond lichaam' en 'Gehoor' komt bijvoorbeeld een gamma van VOETen in verband met gezondheid en veiligheid aan bod.
Omgeving en duurzame ontwikkeling	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De school streeft deze eindtermen na vanuit de vakken. Duurzaamheidsvraagstukken en participeren aan het milieubeleid komen bijvoorbeeld aan bod onder meer in de vakken techniek en wetenschappen. Verder werkt de school aan deze eindtermen vanuit een gevarieerd aanbod van zinvolle initiatieven. Zo streeft de school de VOET in verband met natuurbeleving, appreciatie van landschap, natuur en erfgoed na tijdens een driedaagse bosuitstap in de eerste graad en het project 'Toerist in eigen streek' in de tweede graad.

3.1.1.2 Biologie, chemie en fysica in tso tweede en derde graad Techniek-wetenschappen (leerplan D/2012/7841/085, D/2012/7841/086, D/2012/7841/089 en D/2006/0279/049)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden goed en met ruime aandacht voor de onderzoeksvaardigheden gerealiseerd. De evaluatie is transparant en globaal voldoende valide.

Onderwijsaanbod	Onderstaande vaststellingen hebben betrekking op de algemene vakken biologie, chemie en fysica van de basisvorming van de tweede graad, op de toegepaste vakken biologie, chemie en fysica van het specifiek gedeelte van de tweede en derde graad en op de geïntegreerde proef in het laatste leerjaar. De beoordeling van de leerplanrealisatie in de derde graad steunt alleen op de leerplannen die vorig schooljaar in voege waren.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

In beide graden worden de leerplannen behoorlijk en doelgericht afgewerkt. De leerlingen krijgen de leerinhouden op een voldoende hoog beheersingsniveau en evenwichtig gespreid over het schooljaar aangeboden.

De leerplandoelstellingen die in de tweede graad betrekking hebben op de eindtermen 'Wetenschap en maatschappij' en die in de leerplannen als algemene doelstellingen vermeld staan, komen voldoende expliciet aan bod. Dat blijkt zowel uit de leerlingendocumenten als uit de inhoud van enkele studieuitstappen. Ook in de derde graad is er aandacht voor het belang van biologie, chemie en fysica voor de samenleving.

De leerplandoelstellingen die in beide graden betrekking hebben op onderzoekend leren en leren onderzoeken, komen globaal goed tot ontwikkeling in het leertraject van de leerlingen. In het laatste leerjaar resulteert dat in kwaliteitsvolle eindwerken voor de geïntegreerde proef. Hoewel de afstuderende leerlingen hiermee voldoende aantonen dat ze in staat zijn om een onderzoeksopdracht tot een goed einde te brengen, kan hun onderzoekspeil nog verhoogd worden. Uit de bijgewoonde lessen blijkt dat het volstaat om het beheersingsniveau van de onderzoeksvaardigheden binnen een leerjaar gelijk te richten en over de leerjaren heen te laten evolueren volgens de gemeenschappelijke leerlijn die in de leerplannen beschreven staat.

Voor het bereiken van een hoger eindniveau 'kunnen onderzoeken', zijn in de derde graad ook meer halfopen en open practica nodig. Gelijkerichtheid is er wel voor het leren schrijven van een wetenschappelijk verantwoord practicumverslag. De vakgroep hanteert daarvoor een gemeenschappelijk sjabloon.

Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De school heeft voldoende en degelijk uitgeruste vaklokalen om de leerlingenpractica in goede omstandigheden te laten verlopen en ICT in de lessen te integreren, maar niet om er ook de overige lessen in te roosteren. Een aantal daarvan vindt plaats in gewone leslokalen waar het empirisch karakter van deze vakken niet tot uiting kan komen: wetmatigheden (de theorie) uit waarnemingen afleiden en omgekeerd, hypothesen over de theorie toetsen aan het experiment. In de tweede graad is dat evenmin mogelijk wanneer de lessen niet aansluitend geroosterd zijn (blokuren). Om aan deze vereisten te voldoen, is in de nieuwbouw een bijkomend wetenschapslokaal voorzien.
Leerbegeleiding <i>Preventief Curatief</i>	In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. Het onderwijsproces verloopt gestructureerd en waar dit infrastructureel mogelijk is, doorgaans ook met doeltreffende werkvormen. Voor leerlingen met leer- of ontwikkelingsstoornissen gelden er aangepaste maatregelen.

Het probleemoplossend denken wordt goed geoefend via denkvrAGEN en oefeningen. Dankzij de onderzoeksopdrachten bij een aantal practica krijgt ook het zelfontdekkend leren voldoende kansen, maar dat geldt hoofdzakelijk voor fysica in de derde graad. In de overige vakken en in de tweede graad is dat leraarafhankelijk veel minder het geval.

De vakgroep richt de leerbegeleiding overwegend op het helpen van de leerlingen, wat op zich lovenswaardig is. Dit gaat echter ten koste van het zelfstandig leren verwerven en verwerken van kennis en cognitieve vaardigheden conform de VOET leren leren van de tweede en derde graad. Vooral in de tweede graad ligt het peil voor zelfstandig leren te laag. Daar werken de leerlingen (onder andere) met leerwerkboeken die door hun uitgebreide invuldidactiek en kant en klare samenvattingen, het niveau van de VOET leren leren van de eerste graad niet overstijgen. Voor de leerinhouden op zich, zijn deze leerwerkboeken wel geschikt. Ook in de derde graad komt invuldidactiek nog voor, zij het veel beperkter.

Hoewel de VOET leren leren op het vlak van zelfstandig leren meer aandacht vergen, is voor heel wat leerlingen de studiehulp die ze van hun leraren krijgen onontbeerlijk. Jaarlijks kent de school immers een relatief grote instroom van leerlingen die zwak zijn voor natuurwetenschappelijke vakken. Niet zelden zijn dit leerlingen die door hun vorige school niet geclausuleerd werden voor de sterk wetenschappelijke tso studierichtingen, of er geen afradend advies voor kregen. Omdat in geen enkele secundaire studierichting het pakket natuurwetenschappelijke vakken zo uitgebreid is als in Techniek-wetenschappen, is de achterstand die deze leerlingen voor deze vakken hebben dan ook meestal groot in de laatste drie leerjaren. Het wegwerken hiervan vergt veel individuele aandacht. Dankzij de overwegend beheersbare klasgrootten tijdens de toepassingsgerichte lesuren, kunnen de leraren die doorgaans wel bieden. Voor bijkomende uitleg kunnen de leerlingen echter ook buiten de lessen bij hun leraren terecht. Alleen het elektronisch platform wordt voor remediëring nog te weinig ingezet.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie peilt op een behoorlijk beheersingsniveau. De opgaven zijn overwegend leerplangericht, valide en transparant. Voor een aantal examenvragen is het resultaat onvoldoende betrouwbaar omdat de leerlingen het antwoord kunnen raden of door eliminatie van de keuzemogelijkheden kunnen vinden. Hierdoor geeft een correct antwoord geen uitsluitsel over het kennen en kunnen van de leerlingen. Bovendien kan men met meerkeuzevragen het denkproces van de leerlingen niet nagaan, wat onder andere essentieel is voor inziets- en toepassingsvragen.

De evaluatie voor de geïntegreerde proef verloopt correct volgens de voorschriften. Voor de evaluatie van de practica hanteren de leraren een doeltreffend instrument. Het laat hen toe om zowel product, proces als (vak)attitudes te beoordelen. Als voorbereiding op het hoger onderwijs leggen de leerlingen in het laatste leerjaar eveneens mondelinge examens af.

Globaal zijn de leerlingenresultaten voldoende tot goed. Op jaarbasis komen er weinig tekorten voor en waar er zijn, is dat meestal ook voor een of meer andere vakken het geval. Het peil van de leerlingen die afstuderen is goed. De veeleer matige resultaten in het hoger onderwijs bevestigen wel hun beperkt vermogen voor zelfstandig leren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroepleden staan kritisch tegenover hun didactisch handelen, maar om het rendement ervan op te drijven, zijn ze onvoldoende van elkaars aanpak op de hoogte. Deels komt dat omdat de lessenroosters het onderling hospiteren niet altijd mogelijk maken, maar ook omdat de vakgroepwerking er nog geen prioritaire aandacht aan geschonken heeft. Verschillende leraren hebben namelijk al hun tijd nodig om zich in de gewijzigde lesopdrachten in te werken. Om zowel het onderzoekspeil als het leervermogen van de leerlingen te versterken, is er wel voldoende interne deskundigheid in de vakgroep aanwezig.

3.1.1.3 Expressie, huishoudkunde en opvoedkunde in tso tweede en derde graad Sociale en Technische Wetenschappen (leerplan D/2012/7841/080 en D/2011/741/038)

Voldoet niet

Het aanbod is voor sommige componenten onvoldoende evenwichtig en vertoont onvoldoende samenhang. De evaluatie sluit onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De school voldoet niet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De school realiseert de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde vanuit de werkvorm 'integrale opdrachten'. Voor de invulling van de opdrachten vertrekken de leraren overwegend vanuit een thema. Pas nadien maken zij een koppeling met de leerplandoelstellingen. Sommige leerplandoelstellingen komen daardoor veelvuldig aan bod, andere krijgen weinig aandacht. De verschillende werkfiches per thema staan veeleer in functie van de vier competenties die het leerplan aangeeft en richten zich minder op de realisatie van de leerplandoelstellingen. Bij de uitwerking van de opdrachten en lesinhouden heeft de vakgroep onvoldoende aandacht voor het uitzetten van verticale leerlijnen en voor een evenwichtig aanbod.

Binnen de integrale opdrachten organiseert de school voor expressie twee aparte lessen in de tweede graad en een in de derde graad. De leraren streven een integratie van het vak na in het grotere geheel van de opdrachten. Er is voldoende oog voor het ontdekken en ontplooiën van expressiemogelijkheden en voor het ontwikkelen van vaardigheden en technieken. De doelstellingen rond impressie en expressie krijgen beperkte aandacht.

Cultuur en de bijbehorende waaier aan kunst- en expressievormen komen te weinig aan bod. Vooral in de tweede graad bevindt de meerderheid van de opdrachten zich in het domein van de beeldende expressie en minder in andere expressievormen (klank en muziek, beweging en dans, woord en drama). Mede hierdoor gaat er nog onvoldoende aandacht naar de doelen rond inleven en creëren. Voor het uitwerken en ondersteunen van activiteiten krijgen de leerlingen meer oefenkansen in de derde graad. Via de verschillende thema's en opdrachten binnen de 'integrale opdrachten' krijgen de leerlingen voldoende mogelijkheden om de doelstellingen rond presenteren toe te passen. De leraren maken werk van een representatiever aanbod voor expressie. Hierdoor is er een positieve evolutie merkbaar.

Huishoudkunde krijgt een voldoende gewicht per week in de werkvorm 'integrale opdrachten'. De lesinhouden staan hoofdzakelijk in functie van de gekozen thema's waardoor de diepgang en het evenwicht ongelijk verdeeld zijn over de doelstellingen. Mede door het afzonderlijk inrichten van een theoretisch lesuur voor voeding is, vooral in de tweede graad, het aanbod te kennisgericht en gaat er onvoldoende aandacht naar toepassings- en ervaringsgericht leren. De leraren leggen onvoldoende verbanden tussen de theoretische benadering en de praktijkgerichte deelopdrachten van de integrale opdrachten. Anderzijds is het aanbod binnen sommige thema's te veel gericht op het bereiden van maaltijden aan de hand van opgelegde recepten. Dit gaat ten nadele van de doelstellingen rond het kiezen en verantwoorden van recepten en maaltijden, bestaande recepten aanpassen en bereidingen correct bewaren. De leerlingen toetsen de samenstelling van gerechten niet consequent aan een voedingsvoorlichtingsmodel. Er is onvoldoende oog voor de wetenschappelijke ondersteuning van deze doelstellingen vanuit een onderzoekende functie, zoals aangegeven in het leerplan. In de tweede graad richten sommige onderzoeksvragen en aanvullende leerinhouden zich niet op doelgroepen die behoren tot de gezonde individuen. Dit beantwoordt niet aan de leerplandoelstellingen en de richtlijnen van het leerplan. Het behaalde niveau van de leerlingen is te laag om een vlotte start in de derde graad te waarborgen. Momenteel gaat daar veel tijd verloren aan herhaling en bijsturing om deze achterstand in te halen. In de derde graad is er een evolutie merkbaar naar meer geïntegreerd en toepassingsgericht werken.

De school plant afzonderlijke lesuren voor het realiseren van de leerplandoelstellingen voor opvoedkunde. Deze leerplandoelstellingen komen nagenoeg volledig en meestal met voldoende evenwicht en diepgang aan bod. Het zelfontwikkeld cursusmateriaal is voorzien van actuele artikels, internetverwijzingen en opdrachten. Het is afgestemd op het leerplan en sluit aan bij het profiel van de studierichting. De leerlingen krijgen in de mate van het mogelijke (zie uitrusting) de kans om actief met de leerstof aan de slag te gaan. Voor opvoedkunde zijn er per jaar en over de graden heen leerlijnen uitgewerkt. Binnen de integrale opdrachten krijgt opvoedkunde een ondersteunende functie. Onderzoeksvragen bij de verschillende thema's hebben betrekking tot sociaal wetenschappelijke onderwerpen.

De geïntegreerde proef is geënt op de integrale opdrachten. De leerlingen vertrekken vanuit een zelfgekozen onderwerp en een bijbehorende onderzoeksvraag om tot integratie van de verschillende componenten en de verworven competenties te komen. De koppeling met een vrijwilligersproject zorgt voor een realiteitsgebonden karakter en draagt bij tot de studie- en beroepsoriëntering.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school voldoet niet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Zo is er geen polyvalent leslokaal integrale opdrachten en voor opvoedkunde. De leraren maken gebruik van een gewoon leslokaal dat niet ruim genoeg is om er actieve werkvormen en bewegingsactiviteiten in uit te voeren. Audiovisuele apparatuur, digitale en analoge informatiebronnen zijn in deze lokalen onvoldoende voorzien. De minimale materiële vereisten voor ICT in huishoudkunde zijn in onvoldoende mate aanwezig.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie van expressie en voeding gebeurt via een registratiesysteem waarin er vooral aandacht is voor het bereiken van de vier competenties en minder voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de leerplandoelstellingen per deelopdracht is veeleer impliciet en verschilt per leraar. De criteria en onderliggende beoordelingsschaal getuigen van een veeleer laag niveau waardoor leerlingen snel het beoogde minimum behalen. De leraren vullen de rapporten aan met commentaren waardoor de leerlingen en de ouders vorderingen en resultaten kunnen opvolgen.

In de tweede graad krijgen de leerlingen voor huishoudkunde vooral kennisgerichte toetsen die niet het juiste beheersingsniveau bereiken. De evaluatiecriteria bij de praktijkgerichte opdrachten zijn onvoldoende leerplangericht. Ze bevatten soms criteria die te veel gericht zijn op kooktechnieken. Ook attitudegerichte criteria krijgen een groot aandeel in het geheel waardoor de evaluatie onevenwichtig is. De meeste opdrachten zijn voorzien van een zelfevaluatie en worden aangevuld met feedback van de leraar. De behaalde resultaten voor expressie en voeding zijn enkel zichtbaar op de fiches per thema van de integrale opdrachten. Dit maakt het rapport minder transparant voor externen.

De leerlingenevaluatie is voor opvoedkunde voldoende kwaliteitsvol. De evaluatie is representatief voor de lespraktijk en peilt naar verschillende beheersingsniveaus.

De leerlingresultaten zijn voor de onderzochte vakken behoorlijk tot goed. Indien er tekorten zijn, vallen deze samen met tekorten voor andere vakken. De attestering is gunstig. De participatie aan de vervolgopleiding op het niveau van professionele bachelor is hoger dan het Vlaams gemiddelde. Het studiesucces van de leerlingen is lager dan dat van hun Vlaamse studiegenoten. Een mogelijke verklaring hiervoor ligt volgens de school aan het groot aantal instromers in deze studierichting en aan de hoge verwachtingen vanuit het opvoedingsmilieu. Daarnaast wijst de doorlichting aan dat er nog een groeimarge is voor het te bereiken niveau bij de leerlingen.

Leerbegeleiding*Preventief
Curatief*

Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met zorg. Er is aandacht voor leerbegeleiding en studieoriëntering. De leraren volgen de eisen van de leerlingen op en bieden individuele begeleiding waar nodig.

De herschikking van de grotere klasgroepen naar kleinere groepen voor integrale opdrachten geeft extra ondersteuning aan het leerproces. Leerlingen krijgen meestal de kans om op eigen tempo en onder continue begeleiding te werken binnen deze opdrachten. Voor het creëren van een stimulerende leeromgeving kan de vakgroep onvoldoende gebruik maken van aangepaste vaklokalen.

De infrastructurele voorzieningen enerzijds en het verschil per leraar anderzijds vormen een hinderpaal voor het gebruik van activerende werkvormen en binnenklasdifferentiatie. Binnen het onderwijsleergesprek laten de leraren voldoende ruimte voor actieve inbreng, maar deze aanpak is niet voor alle leerlingen voldoende uitdagend. De soms sterk leraargestuurde aanpak staat haaks op het competentiegericht leren zoals het leerplan vraagt. Voor sommige componenten beantwoordt het aangeboden cursusmateriaal onvoldoende aan het te verwachten niveau voor Sociale en technische wetenschappen.

Deskundigheidsbevordering*Overleg*

Ondanks de professionele inbreng, de vernieuwende ideeën en de leerplangerichte initiatieven van sommige leraren verloopt de implementatie van deze ideeën en initiatieven stroef. Niet alle leraren staan open voor bijsturing waardoor de kwaliteit van de opleiding te weinig evolutie kent.

De vakgroepwerking is hoofdzakelijk gericht op de component huishoudkunde en verloopt overwegend per graad.. Daardoor gaat er onvoldoende aandacht naar het uitwerken van een verticale leerlijn. Het afstemmen van de leerinhouden en de thema's op de leerplandoelstellingen en op het te verwachten niveau vormt een werkpunt. Ook het geïntegreerd werken binnen de integrale opdrachten maakt nog te weinig deel uit van het graadoverstijgend overleg.

3.1.1.4 Frans in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso Kantoor en Restaurant en keuken (leerplan D/2010/7841/099 en D/2010/7841/018)

Voldoet

De ontwikkelings- en leerplandoelstellingen van de eerste graad worden op een voldoende hoog niveau nagestreefd. In de tweede graad bso voldoet de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen. In beide graden is de evaluatie valide en gericht op de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplandoelstellingen worden op een voldoende hoog niveau nagestreefd in de eerste graad. In de tweede graad bso voldoet de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelen. Zowel in de B-stroom als in de tweede graad bso vormt het leerboek het uitgangspunt voor het aanbod en de planning. De aangeboden leerinhouden beogen het verwerven van functionele taal en krijgen een beroepspecifieke invulling in de tweede graad. De opbouw van woordenschat en grammatica gebeurt steeds in betekenisvolle contexten. De taalvaardigheden luisteren, lezen, spreken en schrijven, worden in voldoende mate nagestreefd of op een voldoende hoog beheersingsniveau gerealiseerd. Mondelinge interactie gaat wat moeizamer. De leraren gebruiken Frans als instructietaal, sterk ondersteund door het Nederlands. De leerlingen hanteren het Frans niet spontaan tijdens de lessen. De taaltaken zijn voldoende gevarieerd, zowel wat de tekstsoorten als het verwerkingsniveau betreft. Van de door het leerplan vereiste tekstsoorten, komt in de eerste graad de artistiek-literaire tekst te weinig aan bod.

De vakgroep vult het leerboek aan met eigen materiaal. In de eerste graad bestaat deze aanvulling vooral uit extra oefeningen. In de tweede graad bso Kantoor en verkoop vervolledigen extra leesteksten het aanbod van het leerboek. Alle leerlingen van de tweede graad bso krijgen de gelegenheid om vaardigheidsgerichte taaltaken in een authentieke context uit te voeren tijdens een meerdaagse uitstap naar Parijs.

De lees-, luister-, spreek- en schrijfstrategieën krijgen aandacht via de verwerkingsopdrachten in het leerboek en een portfolio, waarin heldere voorbeelden van de verschillende strategieën een plaats krijgen. De expliciete aandacht voor de vakattitudes is beperkt.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De volgens het leerplan minimale materiële vereisten zijn aanwezig. In de meeste klassen is er een scherm, een beamer en een computer. Woordenboeken zijn beschikbaar. De integratie van ICT op leerlingenniveau is veeleer beperkt. De lokalen, waar de lessen Frans plaats hebben, vormen een weinig krachtige leeromgeving.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingen behalen goede resultaten op jaarbasis. Er zijn weinig of geen onvoldoendes. Een frequente gespreide toetsing vormt een solide onderbouwing voor deze resultaten. Het dagelijks werk bestaat uit functionele opdrachten en leerplangerichte taken, waarvan de beoordeling geobjectiveerd wordt met behulp van evaluatiecriteria. De opgaven van de synthesesoetsen, die vergelijkbaar zijn met examens en alleen gelden voor de leerlingen Kantoor en verkoop, zijn voorbeelden van goede praktijk betreffende leerplangerichtheid en functionaliteit.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen zijn vertrouwd met de soorten opdrachten. Zij houden een overzicht van hun toetsen bij in hun portfolio, gerangschikt volgens de verschillende leerplancomponenten en vaardigheden. Toch zijn de resultaten van de evaluatie beperkt transparant. Binnen de vakgroep zijn er geen expliciete afspraken over het gewicht van de verschillende taalvaardigheden of de wijze van evalueren wat taaltaken betreft. Ook over het in kaart brengen van vakgebonden attitudes, beslist de individuele leraar. Ondersteunende documenten zijn hiervoor nog niet ontwikkeld. In de eerste graad is er bij aanvang van het schooljaar geen formele diagnose van de taalvaardigheid Frans van de leerlingen. Leraren krijgen achtergrondinformatie over de leerlingen via de basofiche en het elektronisch leerlingvolgsysteem.

De klasgroepen zijn klein en de leraren maken daarvan gebruik om de leerlingen nauwgezet te begeleiden in hun leerproces. Leerlingen krijgen, indien nodig, aanvullende opdrachten en/of extra uitleg. De leerlingennotities zijn doorgaans verzorgd.

Het leerklimaat is sterk ondersteunend en leraargestuurd. De mogelijkheden die het gebruikte portfolio aanreikt om de leerlingen te stimuleren tot meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid over het eigen leren, worden niet ten volle benut.

Deskundigheidsbevordering De invoering van nieuwe leerplannen moderne vreemde talen is voor de vakgroep een aanleiding geweest tot reflectie en acties, die nog steeds voort gezet worden. Via netwerking, bijscholingen en ondersteuning van de pedagogische begeleiding heeft de vakgroep de afgelopen jaren zijn deskundigheid verhoogd. In de A-stroom is de vakgroep al op zoek gegaan naar eventuele hiaten in aanbod en/of leerplanrealisatie. Voor de B-stroom is een dergelijk controle gepland.

Een concretisering van de leerlijnen, die op basis van leerplandoelstellingen en leerboeken al aanwezig zijn, blijft nog een uitdaging voor de toekomst. Ook het verbinden van de gepaste leerplandoelstelling aan opdrachten en oefeningen verloopt nog niet altijd optimaal. Overleg en discussie binnen de vakgroep kan hier een uitkomst bieden voor verdere professionalisering op dit vlak.

3.1.1.5 Hotel en voeding in bso derde graad Grootkeuken (leerplan D/2012/7841/029)

Voldoet

De leerplandoelstellingen zijn in voldoende mate gerealiseerd. De leerlingenevaluatie is voldoende afgestemd op het leerplan.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep heeft een verdienstelijke poging gedaan om een aanbod uit te werken dat rekening houdt met het leerplanconcept. De vakgroep koppelt de basis- en kerncompetenties met kennis, vaardigheden en attitudes. Alle leerplandoelstellingen zijn functioneel verkaveld in theorie, ondersteunende vaardigheden en praktijk. De leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen over de twee leerjaren heen. De vakgroep werkte een horizontale leerlijn uit, een verticale leerlijn ontbreekt. De praktijklessen worden progressief opgebouwd. De opdrachten evolueren van eenvoudig tot complex en bevinden zich in een beperkt aantal contexten in de grootkeukensector. De vakgroep biedt de theorie aan vanuit waardevolle projecten. In de theorielessen vertrekt de vakgroep echter nog te weinig vanuit de praktijk, de stages en de trends in de grootkeuken.

Aan de hand van een gemeenschappelijk jaarplan heeft de vakgroep zicht op de kwantitatieve dekkingsgraad van de doelstellingen. Het aanbod vertoont echter een beperkt aantal hiaten. Leerlingen krijgen geen kans om te assisteren bij het voorraadbeheer. Zij worden onvoldoende betrokken bij de ontvangst, de controle en het stockeren van goederen, waardoor zij enkele essentiële elementen van het voedselveilig werken missen. Zij gebruiken onvoldoende softwareprogramma's die aansluiten bij bepaalde functies in de grootkeuken en het economaat. Ook maken zij onvoldoende kennis met verschillende betalingssystemen. De vakgroep werkt goed samen met de leraren van de algemene vakken voor doelstellingen zoals communiceren in het Frans en verantwoorde keuzes leren maken. Het zich historisch, geografisch en cultureel plaatsen, kan grondiger behandeld worden.

Naast de vorming op school, vormen de stages een essentieel onderdeel van de opleiding. De school organiseert een inleefstage in het eerste leerjaar. Deze stage is een mooi initiatief om de leerlingen te laten kennismaken met het werkveld. De stage vindt plaats eind juni, waardoor de vakgroep de opgedane ervaring te weinig gebruikt in de lessen. In het tweede leerjaar organiseert de school een combinatie van blok- en alternerende stage. Via de stageopdrachten verwerven de leerlingen doelstellingen die onvoldoende bereikt zijn of die tijdens de lessen op school niet aan bod komen. Hierdoor krijgen de leerlingen voldoende kansen om de leerplandoelstellingen te verwerven.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling. Tijdens elke praktijkles worden de leerlingen geëvalueerd. De evaluatiefiches verschillen echter per leraar. Niet alle fiches hebben duidelijke beoordelingscriteria. De omzetting van de criteria naar cijfers is nog voor verfijning vatbaar. De leraren stimuleren zelf- en peerevaluatie bij de leerlingen. Ondanks de toepassing van deze evaluatievormen, krijgen de leerlingen nog te weinig kansen om zelf hun sterke en zwakke punten in te schatten.
	Voor de evaluatie van de theorievakken maakt de vakgroep gebruik van toetsen. Deze toetsen zijn sterk kennisgericht. De opdrachten voor de ondersteunende vaardigheden zijn meer op de leerplandoelen gericht en streven diverse competenties na. Globaal genomen is de evaluatie in overeenstemming met het verwachte beheersingsniveau.
	De resultaten voor de theorie, de ondersteunende vaardigheden en de praktijk resulteren in één rapportcijfer. Remediërende commentaren zoals concrete tips tot bijsturing en positieve, bemoedigende feedback ontbreken op het rapport.
	De geïntegreerde proef is kwaliteitsvol. De keuze van de opdrachten is afgestemd op het profiel van de studierichting Grootkeuken. Een informatiebundel geeft duidelijk de verwachtingen, richtlijnen en puntenverdeling weer. De beoordeling van de proef bevat zowel product- als procesevaluatie. De productevaluatie primeert. De geïntegreerde proef wordt beoordeeld door de leraren van de algemene vakken, vakleraren en externe deskundigen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De grootkeuken voldoet aan de minimale vereisten voor productie van maaltijden. De distributiemogelijkheden in de selfservice van de school zijn te beperkt, maar door de stageopdrachten komen de leerlingen voldoende in contact met de andere distributiemogelijkheden. Ondanks de opmerkingen van externe diensten rond de toepassing van de 'Goede Hygiëne Praktijken', leeft de school deze reglementering onvoldoende na. De school heeft geen doeltreffend veiligheids- en hygiënebeleid.
	De theorielessen vinden meestal plaats in een informaticalokaal. De leerlingen kunnen hierdoor vlot gebruik maken van ICT.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen in een aangenaam en veilig leerklimaat. De relatie met de leerlingen is respectvol. Het onderwijsproces verschilt per leraar van sterk gestuurd tot het aanbieden van gevarieerde werkvormen om de leerlingen uit te dagen en hen te laten groeien in competentie.
	Het zelfontwikkelde cursusmateriaal is doorgaans van goede kwaliteit op enkele overlappingen na.
	Regelmatig organiseren de leraren bedrijfs- en beursbezoeken die het leerproces van de leerlingen ondersteunen en bijdragen aan de actualiteitswaarde van het curriculum.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Het vakoverleg is dringend aan bijsturing toe. Er moet meer samengewerkt worden met alle leraren binnen het studiegebied voeding. De doeltreffendheid van de huidige vakgroepwerking is ontoereikend. Vakinhoudelijke afspraken zoals een degelijke leerplanstudie, doelgerichte evaluatie in functie van de leerplannen en het uitzetten van leerlijnen in functie van de projecten, worden nog onvoldoende gemaakt. De vakgroepwerking wordt onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door het beleid.

De leraren volgen sporadisch vakgerichte nascholing, maar de meer pedagogisch-didactische nascholing is beperkt.

3.1.1.6 Hotel en voeding in bso derde graad Gemeenschapsrestaurantie (leerplan D/2002/7841/036)**Voldoet niet**

Het onderwijsaanbod is onvolledig. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De geïntegreerde aanpak van het leerplan komt in het aanbod onvoldoende aan bod. Het onderwijsaanbod is te weinig op de te verwerven competenties gericht. In het derde leerjaar van de derde graad moeten de leerlingen met het organisatorische aspect van de grootkeuken geconfronteerd worden. Alle contexten binnen de grootkeuken dienen besproken te worden en minimum drie ervan moeten volledig gerealiseerd worden in de praktijk.

Aangezien de school in de praktijklessen enkel de context 'directiekeuken' aanbiedt, hebben de leerlingen onvoldoende oefenkansen om binnen de verschillende contexten van de grootkeuken het productieproces te plannen, organiseren, opvolgen en bij te sturen met oog voor kwaliteit van product, personeel, proces, prijszetting en promotie.

Naast de praktijk in de 'directiekeuken' werken de leerlingen wekelijks mee in het economaat van de school. Aangezien de school niet beschikt over een intern autocontrolesysteem is deze oefening te beperkt om de regels rond voedselveiligheid aan te leren.

Via de theorielessen krijgen de leerlingen informatie over hoe zij een efficiënt personeelsbeleid kunnen voeren. Het toepassen van die kennis in realistische oefensituaties ontbreekt.

De vakgroep werkt samen met de leraren toegepaste economie. De leraren kunnen echter onvoldoende aantonen welke leerinhouden en competenties in samenspraak aangeboden worden.

Naast de vorming op school, vormen de stages een essentieel onderdeel van de opleiding. De school organiseert een combinatie van blok- en alternerende stage. De stages worden echter onvoldoende aangewend om de hiaten in de leerplandoelstellingen weg te werken, waardoor de leerlingen onvoldoende contexten uit de grootkeuken realiseren. Tijdens de stages voeren de leerlingen een aantal opdrachten uit, maar die zijn weinig leerplangericht en missen diepgang. Uit de stageverslagen blijkt dat de leerlingen vaak op het operationele niveau tewerkgesteld zijn, wat niet overeenstemt met het verwachte beheersingsniveau. Een kritische evaluatie van de stagewerking met het oog op een betere leerplanrealisatie is nodig.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk weerspiegelt de tekorten uit het onderwijsaanbod. Er zijn weinig evaluatiegegevens beschikbaar voor de praktijkgerichte doelstellingen, waardoor de vakgroep onvoldoende kan aantonen in welke mate de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Voor de evaluatie van de theorievakken neemt de vakgroep regelmatig toetsen af. De toetsen zijn echter vaak kennisgericht en daardoor beantwoorden zij onvoldoende aan het verwachte beheersingsniveau.

De resultaten voor de theorie en de praktijk resulteren in één rapportcijfer. Remediërende commentaren zoals concrete tips tot bijsturing en positieve, bemoedigende feedback ontbreken op het rapport.

De geïntegreerde proef is onvoldoende afgestemd op het profiel van de studierichting Gemeenschapsrestauratie. De goedbedoelde opdrachten overstijgen nauwelijks het beheersingsniveau van de geïntegreerde proef van de derde graad Grootkeuken. De inhoud van de opdrachten zijn aan bijsturing toe. De voorbereiding van de proef neemt een behoorlijk aantal lestijden van de praktijklessen in, wat niet strookt met de doelstellingen van deze proef.

Een informatiebundel geeft duidelijk de verwachtingen, richtlijnen en puntenverdeling weer. De beoordeling van de proef bevat zowel product- als procesevaluatie. De productevaluatie primeert. De geïntegreerde proef wordt beoordeeld door de leraren algemene vakken, de vakleraren en externe deskundigen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De grootkeuken voldoet aan de minimale vereisten voor productie van maaltijden. De distributiemogelijkheden in de selfservice van de school zijn te beperkt. Voor de context 'directiekeuken' gebruiken de leerlingen de didactische keukens. Voor beide keukens komt de school de opmerkingen van externe diensten rond de toepassing van de 'Goede Hygiëne Praktijken' onvoldoende na. De school heeft dan ook geen doeltreffend veiligheids- en hygiënebeleid.

De theorielessen vinden meestal plaats in een informaticalokaal. De leerlingen kunnen hierdoor vlot gebruik maken van ICT.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een aangenaam en veilig leerklimaat. De relatie met de leerlingen is respectvol. Het onderwijsproces is sterk leraargestuurd. De leerlingen krijgen te weinig kansen te groeien in competentie.

Er is weinig cursusmateriaal aanwezig dat het leerproces ondersteunt. Het cursusmateriaal mist structuur en samenhang.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

Het vakoverleg is dringend aan bijsturing toe. Er moet meer samengewerkt worden binnen het studiegebied Voeding. De doeltreffendheid van de huidige vakgroepwerking is ontoereikend.

Vakinhoudelijke afspraken zoals een degelijke leerplanstudie, doelgerichte evaluatie in functie van de leerplannen en het uitzetten van leerlijnen in functie van de projecten ontbreken. De vakgroepwerking wordt onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door het beleid.

3.1.1.7 Techniek in de eerste graad A-stroom en eerste leerjaar B (leerplan D/2010/7841/017 en D/2010/7841/020)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de minimale materiële vereisten voldoen niet om de leerplandoelstellingen te realiseren.

Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De infrastructuur en de minimale materiële vereisten voldoen niet en hypothekeken in sterke mate de leerplanrealisatie. De school beschikt niet over een degelijk uitgerust technieklokaal waardoor actief en constructief leren en werken niet mogelijk wordt gemaakt. De lessen gaan door in een eerder traditioneel 'theorielokaal' en 'praktijklokaal'. Bovendien liggen deze lokalen verspreid aan weerszijden van de campus waardoor veel onderwijstijd verloren gaat tijdens de lokalenwissels. Tevens zijn ze, in functie van de grootte van enkele klasgroepen, onvoldoende ruim en/of niet geschikt ingericht om de voorziene activiteiten op een verantwoorde wijze uit te voeren en om groepswork en differentiatie binnen de klas mogelijk te maken. Daarnaast kan men gebruik maken van een computerklas (via reservering) en traditionele 'kooklokale'. Om opzoekwork optimaal te integreren in het leerproces beschikken de leraren niet over voldoende computers, noch in het theorielokaal noch in het praktijklokaal. Vooral ook voor de verkenningengebieden bouw (gereedschappen, grondstoffen en materialen om te meten, te metselen, te tegelen) en schilder- en grafische technieken (teken-, schilder-, snij-, kleef-, en meetmaterialen en – gereedschappen, (kleuren)printer) ontbreken de meeste didactische materialen.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	In de A-stroom worden via projecten drie van de vijf toepassingsgebieden in voldoende mate en grotendeels volgens de leerplanvisie aangeboden namelijk: 'energie, constructie en transport'. Zowel de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes) als de dimensies (begrijpen, hanteren, duiden) vinden een draagvlak binnen deze toepassingsgebieden. Door de diversiteit van de oefeningen slagen de leraren er bij de leerlingen in om de interesse voor techniek en de technische geletterdheid te verhogen. De voorbije schooljaren werd het toepassingsgebied informatica en communicatie onvoldoende en het toepassingsgebied biochemie bijna niet behandeld. Voor het huidige schooljaar is er op het gebied van biochemie een bijsturing gepland. De integratie van ICT wordt sterk bemoeilijkt door het ontbreken van de vereiste leermiddelen in het vaklokaal. Hierdoor wordt het gebruik van ICT onvoldoende aangewend bij het maken van ontwerptekeningen, het verzamelen van informatie over een technisch systeem, het communiceren tussen leerlingen en leraren, ... Verspreid over de twee leerjaren evolueren de techniekprojecten nog onvoldoende van gesloten en eenvoudige projecten naar meer open, creatieve en complexe projecten. De agenda's, het aanwezige cursusmateriaal en de evaluatiedocumenten van de leerlingen in het eerste leerjaar B tonen onvoldoende aan dat de ontwikkelingsdoelen voldoende nagestreefd en de leerplandoelstellingen voldoende gerealiseerd worden. De school organiseert acht wekelijkse lestijden techniek en kiest hiervoor de verkenningengebieden voeding, hout, elektriciteit, schilder en grafische technieken, informatica en communicatie, tuinbouw, kunststoffen en bouw. De verkenningengebieden voeding en hout krijgen veel aandacht. De verkenningengebieden schilder en grafische technieken, bouw, informatica en communicatie komen slechts zeer beperkt of bijna niet aan bod.

De school biedt een klein aantal projecten aan waarbij het technisch proces herkenbaar aanwezig is in de meeste onderdelen en de toe te passen handelingen, maar deze logische structuur wordt nog te weinig aangewend om de zelfredzaamheid van de leerlingen te bevorderen. Daarnaast worden een groot aantal 'praktijkopdrachten' aangeboden waarbij de leraren er in slagen om, door middel van veelvuldige 'succeservaringen', de leerlingen hun zelfvertrouwen te laten herwinnen. Bij de praktijkopdrachten wordt bijna enkel gefocust op de stappen 'maken/realiseren' en 'in gebruik nemen' van het technisch proces en zodoende onvoldoende op de stappen 'probleemomschrijving', 'evalueren' en 'ontwerpen'. De integratie van ICT tijdens de lessen en/of bij de opdrachten is eerder zeldzaam.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie wordt nog onvoldoende als onderdeel van het leerproces en van het bijsturen van het leerproces gezien. De beoordeling van vaardigheden is vaag en niet transparant. Er zijn nog geen duidelijke afspraken over bijvoorbeeld de verhoudingen tussen kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes. Mogelijke nieuwe evaluatievormen zoals coöperatieve evaluatie, peerevaluatie en zelfevaluatie worden nog onvoldoende aangewend, waardoor kansen gemist worden om de leerlingen meer zelfstandig hun leerproces in handen te laten nemen. De leerlingen worden nog onvoldoende gestructureerd gestimuleerd om zichzelf te evalueren aan de hand van duidelijke beoordelingscriteria, om zodoende hun eigen leerproces bij te sturen.

De school opteert in de A-stroom voor permanente evaluatie maar past in feite vooral gespreide evaluatie toe via taken, toetsen en een 'dagelijkse' evaluatie van de praktische realisaties. De evaluatie is onvoldoende valide, evenwichtig en transparant en bestaat momenteel vooral uit een beperkt aantal productevaluaties. De vraagstelling in de toetsen is vooral gericht op reproductieve kennis. Procesevaluatie komt zelden aan bod en duidelijke evaluatiecriteria en afspraken binnen de vakwerkgroep ontbreken.

Voor het eerste leerjaar B zijn er onvoldoende evaluatiedocumenten van de projecten en realisaties aanwezig. De beschikbare evaluatiedocumenten tonen aan dat de evaluatie onvoldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze is onvoldoende valide, evenwichtig en transparant en bestaat momenteel vooral uit een beperkt aantal productevaluaties.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In de lessen heerst een aangenaam leefklimaat. De leerlingen worden zo goed mogelijk en met veel enthousiasme begeleid. De technische realisaties dragen positief bij tot hun motivatie en het beleven van succeservaringen.

Voor de A-stroom wordt voor de invulling van de projecten gebruik gemaakt van kwaliteitsvol, door de leraren ontwikkeld cursusmateriaal. In de meeste leerlingenopdrachten is het technisch proces herkenbaar opgenomen en enkele projecten zijn een voorbeeld van goede praktijk. Naast het aanbrengen van kennisinhouden worden er ook opdrachten voorzien om individuele en groepsworkjes uit te voeren. In de klaspraktijk worden echter, mede door de beperkte infrastructurele voorzieningen, de voorziene activerende werkvormen onvoldoende opgevolgd en beperkt het zich meestal tot een leraargestuurd gesprek.

Voor het eerste leerjaar in de B-stroom wordt voor de invulling van de projecten gebruik gemaakt van kwaliteitsvol, door de leraren ontwikkeld cursusmateriaal. In de meeste projecten is het technisch proces herkenbaar opgenomen. De praktijkopdrachten zijn onvoldoende uitgewerkt in functie van het doorlopen van het technisch proces omdat de focus bijna uitsluitend gelegd wordt op het maken/realiseren. De werkopdrachten voor de praktische realisaties zijn nog onvoldoende uitgewerkt en missen diepgang. De integratie van ICT, het aanzetten tot probleemoplossend denken en de uitwerking volgens het technologisch proces zijn nog belangrijke werkpunten.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De school biedt de lestijden in blok aan, wat functioneel is voor het realiseren van de leerplandoelen. De grootte van sommige klasgroepen, waaronder klassen met 19 leerlingen, is gezien de beschikbare lokalen en materiële uitrusting echter een belemmerende factor om de leerplandoelen succesvol te realiseren. De beperkte continuïteit in de 'techniek-opdracht' van de tweede leraar hindert het opbouwen van een degelijke vakexpertise.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakdeskundigheid en de samenwerking zijn sterke punten. De vakgroep vergadert op regelmatige basis, maar de vergaderingen worden inhoudelijk nog zwak ingevuld. Uit de verslaggeving blijkt dat vooral praktische afspraken aan bod komen en slechts zelden pedagogisch-didactische thema's. Vakinhoudelijke afspraken zoals een degelijke leerplanstudie, doelgerichte evaluatie in functie van de leerplannen, het uitzetten van leerlijnen in functie van de projecten en de toepassings- en verkenningengebieden worden nog onvoldoende aangepakt. De leerplanrealisatie wordt nog niet systematisch bewaakt. De vakgroepwerking wordt nog onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door het beleid. De leraren volgen voldoende vakgerichte nascholing, maar de meer pedagogisch-didactische nascholing is beperkt.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. In het kader van een DBFM-project plant de school een nieuwbouw waardoor een groot gedeelte van de huidige gebouwen (oudste gebouwen) verlaten zal worden. Op 1 september 2017 verwacht de school de nieuwbouw te kunnen betrekken.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn gestructureerd opgebouwd en houden rekening met de opmerkingen van de externe en interne deskundigen. Uit de controles en de adviezen blijkt dat er enkele tekorten zijn voor veiligheid, bewoonbaarheid, gezondheid en hygiëne. Sommige daarvan zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt. Voor het wegwerken van andere tekorten heeft de school acties gepland. Zo is onder andere de verdere renovatie van de elektriciteitsinstallatie in aanbesteding. In het algemeen is de uitwerking van het GPP en het JAP concreet en realistisch, waardoor men mag aannemen dat de uitvoering zal volgen. De school dient de opvolging van de uitgevoerde werken en projecten voldoende te bewaken. Ook dient ze nog werk te maken van een goed uitgebouwd preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting. Voor de evaluatie van de kwaliteit van BVH, verzamelt de school een aantal gegevens, maar om er het beleid mee bij te sturen, analyseert ze die nog niet voldoende.

De vaststellingen in de documenten van deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid voldoen de lokalen aan de minimale vereisten, met uitzondering van het technieklokaal (lokaal H-10). De school heeft voor dat lokaal onvoldoende gevolg gegeven aan de opmerkingen uit het vorige doorlichtingsverslag. In de nieuwbouw is wel in een nieuw technieklokaal voorzien.

Het voornaamste werkpunt voor de school is het verbeteren van de algemene houding voor het naleven van de 'Goede Hygiëne Praktijken' (GHP) en de opslag van levensmiddelen conform de regelgeving. In de verslagen van de afgelopen jaren en ook nog in dat van dit schooljaar, staan hierover belangrijke opmerkingen. Uit de lesbezoeken en de rondgang blijkt dat men de 'regels van goed vakmanschap' niet steeds volgt. Deze houding dient bijgestuurd te worden.

Voor de wetenschapslokalen beschikt de school over een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen, maar dat is nog niet het geval voor alle gevaarlijke producten op de campus (bijv. in het werkhuis van de onderhoudswerkman). Er is ook een asbestinventaris maar deze wordt na uitgevoerde renovatiewerken niet altijd geactualiseerd.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school aan bijna alle vereisten. Numeriek zijn er onvoldoende urinoirs en toiletten voor de jongens, maar de inspectie heeft tijdens de doorlichting vastgesteld dat dit geen probleem voor de leerlingen oplevert. In de nieuwbouw worden nieuwe sanitaire installaties voor de leerlingen en het personeel voorzien.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie en nieuwbouw, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school beschouwt evaluatie als een onderdeel van een totaalproces en benadrukt de samenhang tussen evaluatie en leerlingbegeleiding. Evaluatie staat, zo stelt de visietekst, ten dienste van de leerling en zijn totale persoonlijkheidsontwikkeling. De evaluatie wordt verondersteld rekening te houden met alle ontwikkelingsaspecten en de kennis, vaardigheden en attitudes te evalueren, die de leerplandoelen aangeven. De operationalisering van deze algemene visie gebeurt op basis van traditie, ervaring en aanbevelingen in de leerplannen. Er is niet altijd een gelijkgerichte visie op de evaluatiepraktijk binnen en tussen de vakgroepen.

De school hanteert een aangepast evaluatiesysteem afhankelijk van de graad en de studierichting en soms van het vak. In de A-stroom van de eerste graad en het tso organiseert de school een aantal periodes voor dagelijks werk en drie (eerste en tweede graad) of twee (derde graad) examenperiodes. In het bso zijn er geen examens, met uitzondering voor een aantal vakken in de studierichtingen Kantoor en verkoop (tweede graad) en Administratief medewerker (derde graad). De school maakt deze keuze om de leerlingen goed te kunnen oriënteren en vindt dat de leerlingen in functie daarvan grotere gehelen leren verwerken.

Ondersteuning De verhouding dagelijks werk/examens is vastgelegd en varieert per gehanteerde evaluatievorm en soms per vak. De inhoudelijke invulling en de kwaliteit van de evaluatie wordt toevertrouwd aan de vakgroepen. Zij bewaken de representativiteit en de validiteit. De directie controleert steekproefsgewijs de examenopgaven. Wanneer nodig, nodigt de school de pedagogische begeleiding uit ter ondersteuning van de vakgroepen.

Na een examenperiode organiseert de school remediëringdagen. Leerlingen en ouders krijgen dan de gelegenheid de examens in te zien. Bij tekorten stelt de leraar een remediëeringsplan op in samenspraak met de betrokken leerling.

In functie van de schoolloopbaan heeft een werkgroep evaluatie in het verleden een grondige studie gemaakt van de leerlingenresultaten en de overgangen tussen de verschillende leerjaren en graden. Op basis daarvan is een gedetailleerd systeem van deliberatienormen en principes voor advisering uitgewerkt. Dit wordt via het schoolreglement en de rapporten gecommuniceerd naar ouders en leerlingen.

- Doeltreffendheid** De evaluatiepraktijk vertoont een wisselend beeld. Een aantal vakgroepen hanteert een leerplangerichte en valide evaluatiepraktijk. Binnen de praktijkvakken ontwikkelen de leraren ondersteunende evaluatiefiches in functie van competentiegericht evalueren. Deze leiden echter nog tot discussies binnen de vakgroep. Een te beperkte opvolging van de representativiteit en de validiteit van de evaluatie op schoolniveau en een gebrek aan bijscholing over evaluatie genereert een aantal werkpunten voor enkele vakgebieden. In sommige vakken overheerst immers de kenniscomponent en is de vraagstelling niet altijd op de leerplandoelstellingen afgestemd. Ook voor de toepassing van nieuwe evaluatievormen zoals coöperatieve evaluatie, peerevaluatie en zelfevaluatie zijn er verschillen merkbaar tussen de vakgroepen en leraren.
- Ontwikkeling** De school is tegemoet gekomen aan een aantal werkpunten, die geformuleerd werden naar aanleiding van de doorlichting in 2005. De verhouding proces/productevaluatie en de leerplangerichtheid binnen een aantal vakken blijft evenwel een pijnpunt. Verder vragen de nieuwe evaluatievormen, die ingang vinden in de onderwijswereld, om professionalisering van het lerarenkorps. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de expertise die op school al aanwezig is. Hetzelfde geldt voor het assessment van de vakgebonden attitudes. De vroegere aparte attituderapporten werden door de school als weinig doeltreffend ervaren en vervangen door commentaar op de rapporten over de studiehouding.

Nieuwe leerplannen zetten de leraren aan tot reflectie over en aanpassingen aan de evaluatiepraktijk. De vernieuwingen omvatten onder meer het werken met drie beheersingsniveaus in wiskunde en het aanbieden van zelftoetsen met verbeterleutel voor verschillende vakken in de eerste graad. De zelftoetsen bevatten belangrijke aspecten van zelfevaluatie en kunnen leiden tot doelgerichte remediëring. Er is een aanzet om dit systeem van zelftoetsen en zelfevaluatie uit te breiden naar de tweede graad.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft een lange traditie rond zorg. Ze ontwikkelde haar visie rond leerbegeleiding vanuit haar opvoedingsproject. Het is in de eerste plaats de visie van de school dat de leraren optreden als eerstelijnsverantwoordelijke. Ze verwacht hierbij dat de leraren het leren faciliteren door middel van vakgebonden studietips en dat leerlingen op remediëring kunnen rekenen wanneer de evaluatieresultaten tegenvallen.

Het beleid voor de leerbegeleiding krijgt vorm en inhoud via de cel leerlingenbegeleiding en de gelijkeonderwijskansenwerking. De directeur, drie leerlingenbegeleiders en twee opvoeders maken deel uit van de cel en vergaderen op wekelijkse basis. Er is een nauwe samenwerking met het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de GON-begeleiding (geïntegreerd onderwijs).

Ondersteuning De school hanteert procedures voor de beginsituatiebepaling van de leerlingen en inventariseert de zorgbehoeften. Leerlingen met geattesteerde leer- en/of ontwikkelingsstoornissen krijgen een begeleidingsplan eventueel voorzien van 'sticordimaatregelen' (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren). Bij de start van het schooljaar krijgen de leraren tijdens een klassenraad de nodige informatie voor de begeleiding en de genomen maatregelen.

De interne leerlingenbegeleider geeft als aanvulling op de eerstelijnszorg extra begeleiding aan leerlingen met noden en biedt via gerichte gesprekken en tips ondersteuning aan de leraren.

In de eerste graad richt de school een extra lesuur leren leren in. De ouders krijgen hierover toelichting tijdens een informatieavond. Tijdens dat lesuur schenken de leraren naast leerbegeleiding ook aandacht aan studiekeuzebegeleiding en sociale vaardigheden.

De school organiseert huiswerkbegeleiding en gerichte inhaallessen voor leerlingen die dit wensen. Als voorbereiding op de examens, ondersteunen de leraren hun leerlingen met onder meer studieplanning en zelftoetsen voor wiskunde en eventueel Nederlands. In de tweede en de derde graad kunnen de leerlingen tijdens de middagpauze of tijdens een extra negende lesuur, bijlessen en/of studiebegeleiding volgen. In 'het studieatelier' krijgen vooral de leerlingen uit de A-stroom de kans om zelfstandig te studeren, avondstudie te volgen en gebruik te maken van ICT-voorzieningen.

Voor een behoorlijk aantal vakken zijn er studietips uitgewerkt, maar ze worden nog niet in alle vakgroepen in de lespraktijk geïntegreerd. De leraren sociale wetenschappen hebben via de cel leerbegeleiding, een bundel met leer- en begeleidingstips ter beschikking van alle leerlingen gesteld. Voor de leerlingen staan er tips en videoboodschappen op het elektronisch platform.

Het elektronische leerlingenvolgsysteem vormt naast de papieren documenten een belangrijke informatiebron voor de delibererende klassenraad. De registratie van het verloop en het resultaat van de remediëring en andere begeleidingsinitiatieven, draagt bij tot de beeldvorming over de leervorderingen. De overgang naar een volledige registratie in het digitale platform is nog niet voor alle graden doorgevoerd.

De school biedt haar personeel de nodige ondersteuning aan via personeelsvergaderingen, pedagogische studiedagen en vorming. Navormingen rond werkvormen en vooral ook de recente aandacht voor leerstrategieën via zintuiglijke afwisseling ('Universal Design for Learning' UDL) getuigen hiervan.

Doeltreffendheid De school volgt via de klassenraden de effecten van de preventieve en remediërende maatregelen op. Een degelijk overzicht en de analyse van deze effecten ontbreekt echter nog. De klassenraad gaat in samenwerking met de leerlingenbegeleiding en vakleraren de resultaten van de individuele leerlingen na en stuurt de begeleiding bij waar nodig. De ouders worden op de oudercontacten en via de schoolagenda van hun kind(eren) behoorlijk over de remediëring en de leervorderingen van hun kinderen geïnformeerd. Begeleidingsacties worden gebruikt om B- en C-attesten te onderbouwen.

De schoolleiding stuurt de leerbegeleiding binnen de vakgroepwerking onder meer aan door de vakgroepleden over hun leerbegeleiding te laten reflecteren. Op vakniveau wijst de doorlichting uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking van de leerbegeleiding, sterk verschillen per leraar of vakgroep. Er zijn voorbeelden van goede praktijk maar die worden nog onvoldoende over het hele lerarenteam verspreid.

Ontwikkeling De school heeft de laatste jaren aandacht gehad voor de ontwikkeling van de leerbegeleiding. De verschillende ondersteunings- en begeleidingsactiviteiten worden geregeld geëvalueerd en bijgestuurd. Op het vlak van professionalisering van leraren neemt de school een aantal initiatieven. Zo loopt er momenteel een vorming in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst, over de verschillende fases in brede zorg en de didactiek en aanpak ervan in de klas. Dit moet een garantie bieden tot een meer integrale en meer kwaliteitsvolle aanpak van het leerbegeleidingsproces.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door een directie met een doelgerichte visie. Het beleid is transparant en is in het schoolwerkplan in acties vertaald. Een team van coördinatoren en verschillende werkgroepen staan mee in voor de realisatie ervan. De organisatiestructuur is helder uitgetekend met taak- of functiebeschrijvingen. Deze structuur maakt een degelijke beleidsvoering mogelijk.
- Visieontwikkeling** De visie van de school steunt op het opvoedingsproject dat uit vier pijlers bestaat: 'Ontwikkeling van ik tot een persoon', 'Ontwikkeling met en voor anderen', 'Verbonden met de natuur en kosmos en verantwoorde omgang met de schepping' en 'Aandacht voor zingevingsvragen vanuit de Christelijke traditie'. Deze visie wordt intern en extern via diverse kanalen gecommuniceerd. De school wil het opvoedingsproject realiseren met een krachtige leeromgeving en met kwaliteitsonderwijs gericht op basiskennis en basisvaardigheden. Daarnaast wil ze de leerlingen gepaste omgangsvormen leren gebruiken en hen opvoeden tot milieubewuste mensen, die ook aandacht schenken aan zingeving. Zij wil daarbij het goede voorbeeld geven, onder andere door zelf hartelijke omgangsvormen te hanteren en door veel aandacht te schenken aan de gehele persoon die de leerling is. Ze wil dat doen met een brede zorg en heeft daaraan verschillende visieteksten gekoppeld zoals voor de leerlingenbegeleiding, de evaluatie, het personeelsbeleid en de vakgroepwerking.
- Besluitvorming** De besluitvorming gebeurt participatief en wordt eveneens duidelijk en via verschillende kanalen gecommuniceerd. Formeel overleg vindt regelmatig plaats met het schoolbestuur, de scholengemeenschap, de decretale participatieorganen, de coördinatorenraad. De personeelsgebonden materies komen aan bod in het lokaal onderhandelingscomité. Daarnaast is er zowel formeel, informeel als ad hoc nog rechtstreeks overleg met de werkgroepen, het schoolteam en de leerlingen(raad). Door deze werking kennen beslissingen een breed draagvlak.

Kwaliteitszorg Voor haar interne kwaliteitszorg heeft de school in het verleden een beroep gedaan op een gestandaardiseerd zelfevaluatie-instrument. Het kwaliteitsmodel daarvan paste echter onvoldoende bij het opvoedingsproject. Daarom heeft ze zelf een kwaliteitssysteem opgesteld dat enerzijds gericht is op het realiseren van een participatief schoolklimaat, een positief leerklimaat en een krachtige leeromgeving en anderzijds op het nastreven van een goed welbevinden van de leerlingen op school.

De kwaliteitsbewaking en -bijsturing gebeuren onder andere via de coördinatoren, die tal van activiteiten in hun verslagen beoordelen en daar meestal een gewenste bijsturing aan koppelen. Ook het schoolwerkplan vertoont bijsturingen die op kwaliteitsbewaking gericht zijn. Kwalitatief en kwantitatief heeft de school gegevens verzameld over het sanctiebeleid, over de redenen waarom leerlingen de school voortijdig verlaten en de aard van hun vervolgtraject, over de resultaten van de oud-leerlingen in het vervolgonderwijs en indien mogelijk ook over hun tewerkstelling. Het welbevinden van de leerlingen heeft ze met een uitgebreide enquête grondig in alle graden onderzocht en geanalyseerd. De school hecht dus duidelijk veel belang aan interne kwaliteitszorg en boekt er ook resultaten mee, maar ze doet dat nog niet voldoende en systematisch voor alle processen die de onderwijskwaliteit kunnen verbeteren. Het onderzoek van de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk toont namelijk aan dat de doelgerichtheid van deze processen wel sterk is, maar dat de doeltreffendheid ervan nog kan verbeteren. Eveneens blijkt uit de doorlichting dat een krachtige leeromgeving voor verschillende vakken nog niet of onvoldoende beschikbaar is en dat ook de geplande nieuwbouw daar niet volledig aan tegemoet zal kunnen komen. Daarentegen is de school er wel goed in geslaagd om een positief leerklimaat en een participatief schoolklimaat te scheppen en te zorgen voor een meer dan goed welbevinden van de leerlingen. Samengevat verzamelt en onderzoekt de school dus heel wat processen en activiteiten, maar ze doorloopt daarbij de kwaliteitscirkel niet altijd volledig of voldoende vaak om tot het vereiste resultaat te komen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor biologie, chemie en fysica in tso tweede en derde graad Techniek-wetenschappen.
- De naleving van de onderwijsreglementering.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor de leerlingen.
- De leerbegeleiding op schoolniveau en in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het nastreven van het opvoedingsproject.
- De aandacht voor het welbevinden van de leerlingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De infrastructurele en materiële voorzieningen voor een aantal vakken en studierichtingen.
- De naleving van de HACCP-richtlijnen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk in een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kwaliteitsbewaking van de onderwijskundige processen.
- De resultaatgerichte aansturing en opvolging van de vakgroepwerking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor techniek in de eerste graad A-stroom en in het eerste leerjaar B.
- De leerplanrealisatie voor expressie, huishoudkunde en opvoedkunde in tso tweede en derde graad Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor hotel en voeding in bso derde graad Gemeenschapsrestauratie.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 B	techniek	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, huishoudkunde, opvoedkunde
Graad 3 BSO Gemeenschapsrestauratie		hotel, voeding
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, huishoudkunde, opvoedkunde

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **06-02-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Walter VAN DEN BRANDT de inspecteur-verslaggever	Jef VERHEYEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	